

Rapport etter kontroll ved Veso Vikan

Virksomhet	Veso Vikan	Deltagere fra virksomheten	Heiki Olsen, driftsleder teknisk Mari Ann Flasnes Finnanger, laboratorieteknikker Lasse Tyldum, daglig leder
Virksomhetens Adresse	Beisvågsveien 107, 7810 Namsos		
Organisasjonsnr.	963 201 230	Deltagere fra Fylkesmannen	May Brit Gorseth Elise Hermo Rusti
Tidsrom for kontrollen	26.05.2016		

Rapportens innhold

Kontrollen omfattet følgende tema:

- Avviksbehandling
- Miljørisiko
- Forebyggende tiltak
- Beredskap

Hovedkonklusjon

Fylkesmannen avdekket i alt **2 avvik** og **0 anmerkninger** under kontrollen.

Avvik:

1. Miljøriskovurdering for tankene er ikke oppdatert
2. Det kan ikke dokumenteres at det er iverksatt forebyggende tiltak for å hindre evt. utslipp fra tankene.

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter kontroll ved Veso Vikan 26.5.2016. Kontrollen var en del av aksjonen for tanklagring 2016, som er en landsdekkende aksjon. Veso Vikan har 4 tanker; natriumhypokloritt (20 m^3), fyringsolje (12 og 9 m^3) og natriumsilikat (6 m^3). Den ene lagringstanken for fyringsolje (9 m^3) og lagringstanken for natriumsilikat, ble ikke kontrollert pga. at de står på en annen lokalitet (Veso Vikan Klekkeri Otterøya).

Bakgrunnen for aksjonen er forskriften om tanklagring som trådte i kraft 1.1.2014 (jf. forurensningsforskriften kap. 18; «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall»). Hovedmålet med aksjonen er å kontrollere at eiere av og ansvarlige for tankanlegg følger forskriften. Tilsynsaksjonen har derfor som mål å kontrollere om forskriftskravene er implementert i virksomhetenes interkontroll og om kravene blir etterlevet.

Tankanlegg med tilhørende utstyr har gjennom årene forårsaket flere utslipp til resipient, hvor mange også har vært betydelige. I tillegg har det vært hendelser hvor utslippene er stanset eller begrenset i omfang/spredning, pga. etablerte barrierer. Utslippshistorikken fra tankanlegg/tanklagring underbygger et behov for å gjennomføre en landsdekkende tilsynsaksjon, for å sjekke om tanklagringen er forsvarlig i forhold til de nye kravene.

Kontrollen fokuserte på virksomhetens oppfyllelse av krav innenfor oppgitte emner, og rapporten viser avvik avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomheten.

Definisjoner:

- Avvik: Mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov eller forskrift
- Anmerkning: Forhold som ikke omfattes av definisjon for avvik, men som påpekes for å oppnå forbedringer

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget ved kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 18

3. Kontrollens omfang

Tema for kontrollen var:

- Avviksbehandling
- Miljørisiko
- Forebyggende tiltak
- Beredskap

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under kontrollen:

Avvik 1

Miljøriskovurdering for tankene er ikke oppdatert

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 18-4

Kommentarer:

I henhold til forurensningslovens § 18-4 skal det for tankanlegg for farlige kjemikalier større enn 2 m³ og for petroleumsprodukter større enn 10 m³, fra 1.1.2014, foreligge en skriftlig miljørisikoanalyse for tanklagring og tilhørende aktiviteter. Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen; tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter, og evt. eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft. Analysen skal også omfatte vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt. Den ansvarlige skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko, og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene. Miljøriskovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres. Ved endrede lagringsforhold eller andre endringer som kan påvirke miljørisiko, skal miljørisikoanalysen revideres.

Under kontrollen kom det frem at Veso Vikan har en risikovurdering for tankene, men at denne ikke er oppdatert. Videre informerte bedriften om at de jobber med et elektronisk system for blant annet risikovurdering.

Avvik 2

Det kan ikke dokumenteres at det er iverksatt forebyggende tiltak for å hindre evt. utslipp fra tankene.

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 18-6 a) til i).

Kommentarer:

Uavhengig av hvilke tiltak som følger av miljørisikovurderingen, skal den ansvarlige for lagringen sørge for å iverksette følgende tiltak, jf. forurensningsforskriftens § 18-6 bokstav a) til i):

a) Kompetanse

Personer som deltar under planlegging, bygging, drift, inspeksjon, vedlikehold, beredskap, nedleggelse eller andre operasjoner knyttet til tanker for farlige kjemikalier og farlig avfall, skal ha relevant kompetanse.

b) Tankanleggets konstruksjon

Tankanlegget skal være egnet for formålet slik at faren for forurensning minimaliseres. Blant annet skal materialvalg, valg av plassering, sikringstiltak og dimensjonering med videre være slik innrettet at faren for forurensning minimaliseres.

c) Barrierer

Tankanlegget skal sikres med nødvendige barrierer mot de ulike typer hendelser som kan medføre forurensning. En barriere er en funksjon eller et tiltak som er planlagt, etablert og vedlikeholdt for å bryte et uønsket hendelsesforløp som kan medføre forurensning. Barrierer kan være organisatoriske eller tekniske. Barrierer skal være basert på en vurdering av miljørisiko for den aktuelle situasjon.

d) Teknisk tilstand og vedlikehold

Tankanlegget og de tekniske barrierene skal til enhver tid ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand. For å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning.

e) Rutiner for drift av tankanlegget

Basert på miljørisikovurderingen skal nødvendige rutiner og prosedyrer etableres og vedlikeholdes for å hindre forurensning ved normal drift og forutsigbare variasjoner i driften av tankanlegget. Det skal påses at rutinene følges.

f) Overvåking

Etablere de rutiner og tekniske overvåkingssystemer som er nødvendige for å oppdage fare for eller inntrådt forurensning. Rutinene og overvåkingssystemene skal omfatte aktiviteter som lasting, lossing, overfylling og andre aktiviteter tilknyttet tankene, og perioder uten slike aktiviteter.

g) Merking av tanker/rør

Tanker og rør skal merkes med innhold og annen relevant informasjon på godt synlige steder. Merkingen skal være tydelig og lett forståelig både for personell som arbeider i bedriften og for eksternt beredskapspersonell.

h) Lageroversikt

Etablere en oppdatert oversikt over tanker og deres innhold. Oversikten skal være lett tilgjengelig, også i en beredskapssituasjon.

i) Uautorisert adgang

Tankene skal sikres mot at uvedkommende kan forårsake forurensning fra disse.

Det kunne under tilsynet ikke **dokumenteres** at forebyggende tiltak er gjennomført. Bedriften opplyste at Veglo Miljøservice AS sjekket fyringsoljetankene for ca. 5 år siden og at ny sjekk skal gjennomføres i 2016. Det ble også opplyst at Veso Vikan regner med at leverandøren av fyringsolje har rutiner, men Veso Vikan har ikke kontrollert disse rutinene. Det kunne ikke dokumenteres tilstandskontroll for to av tankene. Det ble opplyst at bedriften hadde nivåmåler med alarm ved lavnivå og at de ansatte kontrollerer tankene hver dag. Tanker og rørsystem var ikke tilstrekkelig merket.

5. Andre forhold

Oppsamlingsarrangement

Tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum og som tåler de aktuelle kjemikalierne eller det farlige avfallet, jf. forurensningsforskriftens § 18-6 bokstav c). Når oppsamlingsarrangementet omfatter flere tanker, skal kapasiteten minst tilsvare 110 prosent av den største tankens volum.

For tank etablert før 1. januar 2014, kan oppsamlingsarrangementet tilpasses uten at tanken flyttes. For disse gjelder kravene først fra 1. januar 2019, så fremt tankene ikke flyttes. For tank som etableres eller flyttes etter 1. januar 2014, skal oppsamlingsarrangementet oppfatte alle tankenes ytterflater, herunder tankbunnen. Oppsamlingsarrangementet må tåle de kjemikalier som er aktuelle, de klimatiske forhold som kan oppstå og ha nødvendig mekanisk styrke. Tanker innendørs vil ha akseptabelt oppsamlingsarrangement dersom utslipp fanges opp før det renner ut i miljøet eller det dreneres til en tett kjeller under tanken. Oppsamlingsarrangementet skal også vedlikeholdes.

Tankene for natriumhypokloritt og fyringsolje er etablert før 1. januar 2014. Tanken for natriumsilikat er etablert etter 1. januar 2014, men i sikkerhetsdatabladet blir natriumsilikat vurdert til ikke merkepliktig. I veilederen til forurensningsforskriften kapittel 18 står det at stoffer og stoffblandinger som skal merkes med faremerker (piktogrammer) er omfattet av forskriften.

Nyttige faktaark

På Miljødirektoratets hjemmeside (www.miljodirektoratet.no) ligger faktaark og veiledere som kan være nyttige for å få et innblikk i hva som forventes av denne type virksomhet.

Eksempler kan være følgende:

- Brosjyre om risikovurdering (Kontroll med risiko gir gevinst)
- Brosjyre om avvik (Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den)

Regelhjelp

Nettsiden www.regelhjelp.no er svært nyttig som veiviser til regelverk for virksomheter. Det anbefales å benytte seg av informasjonen.